

Telecompakket: betere consumentenrechten en meer concurrentie

Op 24 november 2009 vindt in het Parlement de definitieve stemming plaats over een ingrijpende hervorming van de telecomregels in de EU. Deze hervorming heeft tot doel om de rechten van telefoongebruikers en internetsurfers te verbeteren en de concurrentie tussen telecombedrijven te bevorderen.

Door de nieuwe regels, die medio 2011 in werking zullen treden, worden de consumentenrechten en de gegevensbescherming verbeterd. Tevens wordt de toegang tot internet gewaarborgd, wordt de concurrentie gestimuleerd en het gebruik van het radiospectrum gemoderniseerd.

In deze achtergrondnota wordt nader ingegaan op de verschillende onderdelen van het telecompakket.

Telecomkader

De herziene Kaderrichtlijn inzake elektronische communicatienetwerken en -diensten, waarvoor Catherine Trautmann (S&D, Frankrijk) rapporteur van het Parlement was, omvat onder andere de volgende onderwerpen:

- waarborgen voor de toegang tot internet;
- de harmonisatie van het beheer van het radiospectrum in de gehele EU, met name met het oog op de omschakeling van analoge naar digitale tv die uiterlijk in 2012 voltooid moet zijn;
- de samenwerking tussen de telecomtoezichthouders in de lidstaten; en
- het creëren van mogelijkheden voor een “scheiding van functies”, d.w.z. het opstellen van regels waardoor dominante telecomexploitanten verplicht worden om hun netwerkinfrastructuur los te koppelen van hun bedrijfsdivisies die diensten aanbieden waarvoor die infrastructuur wordt gebruikt.

Rechten van burgers

De richtlijn inzake gebruikersrechten, waarvoor Malcolm Harbour (ECR, Verenigd Koninkrijk) rapporteur was, is bedoeld om:

- de consumentenrechten te verbeteren, door bijvoorbeeld de verplichting op te leggen om het mobiele telefoonnummer van consumenten binnen één werkdag over te dragen wanneer zij van provider wisselen; en
- de bescherming van persoonsgegevens en de privacy te verbeteren, door bijvoorbeeld de verplichting om de toestemming van gebruikers te vragen voor het gebruik van cookies.

Telecomtoezichthouders

Background

Onder leiding van rapporteur Pilar del Castillo (PPE-DE, Spanje) hebben de afgevaardigden van het Europees Parlement en de telecomunicatieministers van de EU overeenstemming bereikt over het oprichten van een Europees orgaan waarin alle 27 nationale toezichthouders vertegenwoordigd zijn, het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie (BEREC).

Op 5 november 2009 is het Parlement er in de laatste onderhandelingsronde met vertegenwoordigers van de Raad in geslaagd om in de kaderrichtlijn ook waarborgen voor de inter-nettoegang op te nemen. In mei 2009 hadden het Parlement en de Raad al overeenstemming bereikt over twee andere onderdelen van het telecompakket (telecomtoezichthouders en gebruikersrechten). Deze twee onderdelen zijn op 6 mei 2009 door de EP-afgevaardigden en op 26 oktober door de Raad goedgekeurd.

Contact :

Juliane KAMMER

Persdienst

BXL: (32-2) 28 32602

STR: (33-3) 881 73780

PORT: (32) 498.983.257

EMAIL: indu-press@europarl.europa.eu

Cezary LEWANOWICZ

Persdienst

BXL: (32-2) 28 44659

STR: (33-3) 881 74903

PORT: (32) 498.983.588

EMAIL: imco-press@europarl.europa.eu

Waarborgen voor de toegang tot internet

Beperkingen op de toegang tot internet van gebruikers zijn uitsluitend toegestaan indien deze “noodzakelijk zijn in een democratische samenleving” en slechts na een “voorafgaande, eerlijke en onpartijdige procedure” waarbij de betreffende gebruikers het recht hebben om gehoord te worden en hun situatie toe te lichten. Dit was de laatste nog openstaande kwestie in het telecompakket, waarover de EP-afgevaardigden en de Raad tijdens een bemiddelingsvergadering op 5 november overeenstemming hebben bereikt. Dankzij deze overeenstemming worden de rechten die burgers toekomen op grond van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden nu ook in de Europese telecomwetgeving geïntegreerd.

Wanneer een nationale rechterlijke of bevoegde bestuurlijke instantie de toegang tot internet wil afsluiten, moeten de betreffende gebruikers de mogelijkheid krijgen om hun situatie toe te lichten en zichzelf te verdedigen voordat er een besluit wordt genomen. Hierbij geldt de regel dat “hij die stelt, moet bewijzen”. Tegen het genomen besluit moet beroep mogelijk zijn.

In de nieuwe wetgeving worden geen expliciete voorbeelden gegeven van onrechtmatig internetgebruik dat mogelijk aanleiding kan zijn om de toegang tot internet te beperken. Het is de taak van de lidstaten om op basis van hun nationale recht te beslissen welke schendingen ertoe kunnen leiden dat gebruikers afgesloten worden van de toegang tot internet. Een dergelijk besluit zou bijvoorbeeld genomen kunnen worden als er kinderpornografie of terroristische informatie wordt verspreid.

Internet is essentieel voor de uitoefening van de grondrechten en de fundamentele vrijheden

Op initiatief van de EP-afgevaardigden is in het compromis over de Kaderrichtlijn elektronische communicatie erkend dat internet “essentieel is voor de uitoefening van grondrechten zoals onderwijs, vrijheid van meningsuiting en toegang tot informatie”. Daarom hebben de afgevaardigden tijdens de bemiddelingsvergadering met vertegenwoordigers van de Raad aangedrongen op afdoende procedurele waarborgen bij het opleggen van eventuele beperkingen op de internettoegang. Doel is om een effectieve juridische bescherming en een adequate rechtsgang te garanderen in overeenstemming met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens.

Uitsluitend toegangsbeperkingen indien deze noodzakelijk en evenredig zijn en pas na een eerlijke en onpartijdige procedure

In de bindende bepalingen die tussen de EP-afgevaardigden en vertegenwoordigers van de Raad zijn overeengekomen, is vastgelegd dat beperkingen van de internettoegang van gebruikers uitsluitend mogen worden toegepast indien zij “doelmatig, evenredig en noodzakelijk zijn in een democratische samenleving”. Dergelijke maatregelen mogen slechts worden genomen “met inachtneming van het beginsel van het vermoeden van onschuld en het recht op privacy” nadat een “voorafgaande, eerlijke en onpartijdige procedure” heeft plaatsgevonden waarbij “het recht om gehoord te worden en het recht op een effectieve en tijdige rechterlijke toetsing” worden gegarandeerd, aldus de compromistekst over de Kaderrichtlijn betreffende elektronische communicatie. “In naar behoren aangetoonde dringende gevallen” kunnen er adequate procedurele regelingen worden getroffen, mits deze in overeenstemming zijn met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens.

In de toekomst kunnen internetgebruikers in gerechtelijke procedures op deze bepalingen terugvallen als zij een besluit van een lidstaat om hun toegang tot het internet af te sluiten, ongedaan willen maken.

Noch het oorspronkelijk voorstel van de Europese Commissie noch het gemeenschappelijk standpunt van de Raad bevatte waarborgen tegen het ten onrechte beperken van iemands internettoegang.

Background

Het verbeteren van de rechten van consumenten op een universele dienstverlening

Doel van de wijzigingen op de richtlijn inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en

–diensten is het verbeteren van de consumentenbescherming. Daarnaast zijn die wijzigingen bedoeld om de bestaande voorschriften te moderniseren door rekening te houden met de technologische en markteconomische veranderingen die zich voordoen in een sector die zich zeer snel ontwikkelt.

De tekst is het resultaat van langdurige onderhandelingen tussen het Parlement en de Raad in het voorjaar van 2009. Op 6 mei 2009 heeft het Parlement een compromis goedgekeurd, hetgeen de Raad op 26 oktober 2009 heeft gedaan.

De gewijzigde richtlijn zal onder andere de verplichting voor providers aanscherpen om een minimumpakket aan diensten met een specifieke kwaliteit aan te bieden dat voor alle eindgebruikers toegankelijk is tegen een betaalbare prijs. Deze “universele dienst” omvat ook het recht op aansluiting op een openbaar communicatienetwerk dat in staat is om spraak- en faxcommunicatie te ondersteunen en dat een kwaliteit heeft die geschikt is om een functionele internettoegang mogelijk te maken. De bestaande definitie van een functionele internettoegang, die beperkt blijft tot 56 kbit/s, wordt geschrapt om de uitbreiding van breedbandtoegang te bevorderen.

De gebruiker dient ook een gegarandeerde kosteloze toegang te hebben tot alarmnummers (zowel tot het Europese 112-nummer als tot nationale nummers), tot minimaal één telefoon-inlichtingendienst en tot een adequate geografische dekking van openbare telefooncellen en andere toegangspunten voor telecommunicatie. Teneinde de consumentenbescherming te verbeteren en de keuze tussen dienstverleners te vereenvoudigen, zijn ook de rechten van gebruikers op informatie aanzienlijk vergroot.

Duidelijkere contracten

Op grond van de richtlijn hebben de consumenten recht op betere informatie over prijzen, tarieven en voorwaarden. In de contracten dient gespecificeerd te worden hoe alarmnummers gebruikt en getraceerd kunnen worden, wat de beperkingen zijn voor de toegang tot bepaalde soorten content of faciliteiten (bijvoorbeeld het blokkeren van VOIP-gesprekken (Voice Over Internet Protocol) op mobiele telefoons waarmee in andere gevallen wel internetverbindingen mogelijk zijn), de geldende juridische voorwaarden, de kwaliteitsparameters van de dienst, de duur van het contract, de van toepassing zijnde prijzen en tarieven, het beschikbare assortiment aan klantendiensten en aftersalesdiensten, de betalingsmethoden en de eventuele kosten voor het overdragen van een nummer aan een andere provider of voor het opzeggen van een contract.

Alle informatie dient transparant, vergelijkbaar, toereikend en actueel te zijn en moet op een duidelijke, begrijpelijke en eenvoudig toegankelijke wijze gepubliceerd worden. De gebruiker moet ter informatie de beschikking kunnen krijgen over een contract van de provider alvorens hij/zij tot ondertekening overgaat. Indien de provider de voorwaarden van een bestaand contract wijzigt, heeft de abonnee het recht om dat contract op te zeggen zonder dat daarvoor een boete is verschuldigd.

Goed geïnformeerde gebruikers

Beter geïnformeerde gebruikers kunnen gemakkelijker een keuze maken tussen de verschillende aanbiedingen op de markt. Daarom dienen zij de beschikking te krijgen over vergelijkbare informatie over prijzen en tarieven. Lidstaten hebben nu de mogelijkheid om van dienstverleners te eisen dat zij alle gebruikers gratis voorzien van gestandaardiseerde, van algemeen belang zijnde informatie over bestaande procedures met betrekking tot het onrechtmatig gebruik van elektronische communicatiefaciliteiten en de verspreiding van kwaadaardig en verboden materiaal of materiaal dat inbreuk maakt op octrooirechten. Consumenten moeten informatie kunnen krijgen over de beschikbare methoden om zichzelf te beschermen tegen risico's voor hun veiligheid of persoonsgegevens. Deze informatie van algemeen belang moet gestandaardiseerd en door overheidsinstanties opgesteld worden.

Background

Eenvoudigere toegang tot alarmnummers

Via de herziene richtlijn wordt ernaar gestreefd om het gebruik van het Europese alarmnummer 112 te bevorderen en de toegang tot dat nummer te verbeteren. De autoriteiten dienen maatregelen te nemen om een zo uitgebreid mogelijke dekking van die alarmnummervoorzieningen te waarborgen, ook via nationale alarmnummers. Die alarmnummers dienen ononderbroken in de hele EU beschikbaar te zijn, zelfs indien er sprake is van een storing in een communicatienetwerk als gevolg van een ramp of een ander geval van overmacht. Op oproepen via het alarmnummer 112 moet adequaat gereageerd worden, en zij moeten net zo snel en efficiënt afgehandeld worden als oproepen via nationale alarmnummers.

Een andere belangrijke wijziging is de invoering van het recht van gebruikers op toegang tot alle nummers in de EU, ongeacht de gebruikte technologie (vaste lijn, mobiel of VOIP). Indien een en ander economisch en technisch haalbaar is, is het de taak van de lidstaten om te waarborgen dat dit recht ook op effectieve wijze uitgeoefend kan worden.

Hotline voor vermiste kinderen en andere diensten

De lidstaten moeten telefonische diensten met een “sociale waarde” promoten. Dergelijke nummers dienen met de cijfers 116 te beginnen, en één van die nummers is bedoeld om de vermissing van kinderen te kunnen melden (het hotlinenummer 116000). De opzet van dergelijke diensten blijft de verantwoordelijkheid van de lidstaten, maar de Europese Commissie kan technische maatregelen nemen om de invoering ervan te bespoedigen.

De richtlijn levert ook een bijdrage aan de snellere invoering van een Europese telefoonnummerruimte (ETNS). De ETNS heeft een gemeenschappelijk codenummer (3883) voor alle lidstaten van de EU en een gemeenschappelijk Europees nummer voor het melden van diefstallen van mobiele telefoons, zodat deze onmiddellijk geblokkeerd kunnen worden.

Betere erkenning van de rechten van mensen met een handicap

Via aanvullende veranderingen ter verbetering van de rechten van mensen met een handicap wordt beoogd hen toegang tot elektronische communicatiediensten te verschaffen op een wijze die vergelijkbaar is met de toegang van andere gebruikers. Dit doel kan verwezenlijkt worden door terminals te gebruiken die afgestemd zijn op de speciale behoeften van gehandicapten en ouderen – bijvoorbeeld door middel van telefoons met video- of tekstvoorzieningen die de toegankelijkheid bevorderen of door de ondertiteling van tv-programma's.

Nummerportabiliteit en duur van contracten

Consumenten hebben het recht om hun nummer te behouden wanneer zij besluiten om van provider te veranderen. Providers gebruiken echter vaak methoden om die “nummerportabiliteit” te dwarsbomen, met name door het hanteren van lange wachttijden. Op grond van de nieuwe richtlijn moet het nummer echter zo snel mogelijk overgedragen worden. In alle gevallen dient het nummer door de nieuwe provider binnen één werkdag na overeenstemming over de overstap geactiveerd te worden. De lidstaten moeten ook maatregelen nemen om te voorkomen dat klanten tegen hun wil van provider moeten wisselen. Veel gebruikers zijn al slachtoffer van deze praktijk geworden die bekend staat als “slamming”. Providers die zich hieraan schuldig maken of die de portabiliteitsdeadline niet eerbiedigen, kunnen beboet worden.

De maximale duur van een consumentencontract is 24 maanden, en gebruikers moeten de mogelijkheid hebben om een contract voor 12 maanden af te sluiten.

Informatie over toegangsbeperkingen

De beperkingen die providers op kunnen leggen met betrekking tot de toegang tot of het gebruik van diensten, toepassingen en faciliteiten zijn afhankelijk van het nationaal recht. Dergelijke beperkingen worden in de richtlijn toegestaan noch verboden, hetgeen betekent dat de bestaande situatie op dit punt onveranderd blijft. Er wordt nu echter wel een verplichting opgelegd om gebruikers over bestaande beperkingen te informeren. In de richtlijn is

Background

vastgelegd dat de lidstaten de grondrechten van burgers moeten eerbiedigen, inclusief het recht op geheimhouding en privacy en de rechten met betrekking tot de verwezenlijking van een informatiemaatschappij en de eerbiediging van de marktregels.

Netneutraliteit

De Commissie zal een verklaring afgeven waarin de nadruk wordt gelegd op "het grote belang dat gehecht wordt aan de instandhouding van het open en neutrale karakter van het internet, waarbij volledig rekening wordt gehouden met de huidige intentie van de medewetgevers om die netneutraliteit als een beleidsdoelstelling te verankeren".

De Universeledienstrichtlijn is bedoeld om de kwaliteit van openbare diensten te verbeteren. Providers moeten consumenten informeren over alle beperkingen die zij in verband met de internettoegang opleggen (zoals het beperken van bepaalde diensten tijdens piekuren om verstoppingen te voorkomen). In de richtlijn is vastgelegd dat eindgebruikers moeten kunnen beslissen welke content zij willen sturen en ontvangen en welke diensten, applicaties, hardware en software zij voor welke doeleinden willen gebruiken, zonder dat dit ten koste gaat van de integriteit en de betrouwbaarheid van de netwerken en diensten. De nationale autoriteiten hebben de mogelijkheid om minimumeisen te stellen aan de kwaliteit van de dienstverlening om een verslechtering van die diensten tegen te gaan, zoals het belemmeren of vertragen van het internetverkeer.

De Europese Commissie zal de tenuitvoerlegging van deze voorschriften nauwlettend volgen en zal eind 2010 verslag doen aan het Parlement en de Raad over de vraag of er eventueel aanvullende richtsnoeren nodig zijn.

Background

Betere bescherming van de persoonlijke levenssfeer en actie tegen illegale activiteiten op het internet

De herziening van de richtlijn uit 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie, een volgend element in het “telecompakket”, heeft de verbetering van de beveiliging en integriteit van het netwerk, een betere bescherming van de gebruikersgegevens en de bevordering van maatregelen tegen spam en “cyberaanvallen” tot doel.

Betere bescherming van persoonsgegevens

De bestaande richtlijn harmoniseert de uiteenlopende nationale regels met het doel om bij de verwerking van persoonsgegevens een gelijke bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden te waarborgen. De herziene richtlijn breidt deze harmonisatie uit met het recht op privacy, vertrouwelijkheid en beveiliging van informatietechnologie.

Des te verder elektronische communicatiesystemen ontwikkeld raken, des te meer bewaarde persoonsgegevens er op de individuele gebruiker kunnen worden teruggevoerd. Deze grote hoeveelheid informatie wordt opgeslagen, tussen exploitanten uitgewisseld en op verschillende manieren verwerkt. Daardoor ontstaat er een situatie die ruimte biedt aan een toenemend aantal schendingen van gegevensbescherming, ook al komen feitelijke gevallen waarin de belangen van de gebruiker ernstig geschaad worden (door vernietiging, verlies of wijziging van gegevens of onbevoegde toegang) betrekkelijk weinig voor.

Netwerkbeveiliging - kennisgeving van inbreuken op gegevens

Overeenkomstig de nieuwe regels die voor het eerst in de EU-wetgeving zijn opgenomen, wordt in de richtlijn bepaald dat een inbreuk op de beveiliging, zoals de diefstal van een klantenlijst van een internetserviceprovider, onmiddellijk aan de regelgever moet worden gemeld. Gebruikers worden over een inbreuk op hun persoonsgegevens en persoonlijke levenssfeer ingelicht indien de ernst daarvan dat noodzakelijk maakt. Serviceproviders die tegenover de bevoegde autoriteiten hebben aangetoond dat zij de nodige technische beschermingsmaatregelen hebben genomen, worden in gevallen waarin de gegevens voor derden onbruikbaar zijn niet verplicht een abonnee van een inbreuk op zijn of haar persoonsgegevens op de hoogte te stellen. Providers moeten niettemin een lijst van inbreuken op persoonsgegevens bijhouden, zodat de autoriteiten kunnen controleren of de beschermingsmaatregelen volstaan.

Serviceproviders zijn nu al verplicht de nodige stappen te nemen ter vermindering van het risico op inbreuken op de beveiliging. Aanvullende beveiligingseisen zorgen dat uitsluitend daartoe bevoegd personeel toegang tot persoonsgegevens heeft.

Bescherming tegen spam en cyberaanvallen

De richtlijn moet ook de bescherming tegen spam bevorderen. Zelfs wanneer dit gebeurt overeenkomstig de bestaande wetgeving, moeten serviceproviders voor de verwerking van persoonsgegevens vooraf toestemming aan de gebruiker vragen. De gebruiker moet altijd de vrijheid hebben om zijn of haar toestemming te allen tijde in te trekken.

Commerciële communicatie (met inbegrip van reclame-uitingen, prijzen en geschenken) per telefoon of via computernetwerken moet zijn ondertekend en voorzien zijn van een adres, zodat gebruikers kunnen verzoeken om geen verdere toezending van materiaal. De richtlijn verklaart de verzending van e-mails met links naar kwaadwillig of frauduleus materiaal illegaal.

Tot slot wordt ook de bescherming tegen virussen, Trojaanse paarden en spyware verbeterd. Deze programma's zijn reeds verboden, ongeacht het opslagsysteem (cd-rom, flash-geheugen, USB-stick) of de downloadmethode (internet, telefoon of mobiel).

"Cookies" uitsluitend na voorafgaande toestemming

Background

Ook voor de installatie van “cookies” op de computers van gebruikers moet vooraf toestemming aan de gebruikers worden gevraagd.

Background

Hervorming spectrumbeheer krachtige stimulans voor nieuwe draadloze diensten

Het radiospectrum vormt de ruggengraat van de moderne draadloze technologie en diensten zoals breedbandinternet, mobiele telefonie en omroep, Bluetooth, satellietnavigatiesystemen, luchtverkeersleiding, weersvoorspelling enz. Met de opkomst van steeds meer nieuwe toepassingen zijn frequenties een schaarse hulpbron geworden waar veel belanghebbenden op azen.

Laat draadloze diensten in heel Europa op elkaar aansluiten

Het spectrum wordt momenteel vaak ondoelmatig gebruikt. De spectrumtoewijzing en het spectrumbeheer moeten worden hervormd om aan opkomende nieuwe toepassingen ruimte te bieden. Bovendien is coördinatie op EU- en internationaal niveau noodzakelijk geworden, zodat spectrumgebruikers zonder schadelijke interferentie EU-brede diensten kunnen leveren - bijv. ervoor kunnen zorgen dat je in het buitenland mobiele tv-diensten ontvangt.

De herziene kaderrichtlijn inzake elektronische communicatie eist derhalve van de lidstaten dat ze onderling en met de Commissie samenwerken aangaande de strategische planning, coördinatie en harmonisatie van het radiospectrumgebruik. Daartoe moet de Commissie wetsvoorstellen over meerjarenprogramma's voor het radiospectrumbeleid indienen, zo zijn de leden van het EP en de Raad overeengekomen.

Gebruik het "digitale dividend" ter overbrugging van de digitale kloof

Tot dusver werden er voor elke frequentieband specifieke diensten geselecteerd. Zo zijn de breedbanden tot 1 GHz gereserveerd voor omroepen, omdat ze een specifiek doel van algemeen belang dienen. Maar dankzij de digitalisering kunnen 6 tot 8 TV-zenders uitzenden in de spectrumbreedte die voorheen voor één analoge zender nodig was. Door de overschakeling aan het eind van 2012 van analoge naar digitale aardse tv komt dus een significante hoeveelheid kwalitatief hoogwaardig spectrum vrij, ook wel "digitaal dividend" genoemd.

Dit vrijgemaakte spectrum kan bijvoorbeeld worden gebruikt voor extra tv- programma's, mobiele breedband, toepassingen voor Radio Frequency Identification (RFID - zoals het innen van kilometerheffingen of biometrische paspoorten), veiligheidsvoorzieningen op de weg en nieuwe e-diensten zoals e-government of e-health. De vrijgekomen frequenties kunnen plaats bieden aan nieuwe en open breedbandtechnologie en toegangsdiensten die de "digitale kloof" helpen overbruggen.

Sta elke toepassing op elke frequentie toe...

De herziening van het kader voor elektronische communicatie wil neutraliteit van diensten en technologie als bindend beginsel invoeren, d.w.z. dat elke frequentieband is toegestaan voor elke dienst op grond van welke technologie ook. Dus een band die momenteel voor omroepen in gebruik is, zou in de toekomst bijvoorbeeld draadloze breedbanddiensten kunnen leveren.

Deze nieuwe, flexibelere benadering van het spectrumbeheer laat ook frequentieoverdracht toe, alweer een noviteit die de herziene kaderrichtlijn introduceert. In de toekomst kunnen de gebruikers hun individuele rechten op het gebruik van frequenties in bepaalde banden aan andere gebruikers overdragen of verhuren, op voorwaarde dat de overdracht aan de nationale procedures voldoet. Om oneerlijke concurrentie te voorkomen, zijn omroepbanden van deze nieuwe regel uitgesloten.

...maar waarborg het pluralisme van de media

Uitsluitend doeleinden van algemeen belang - zoals het waarborgen van de veiligheid van het menselijk leven, de bevordering van de sociale, regionale of territoriale samenhang, het vermijden van een ondoelmatig gebruik van radiofrequenties of de bevordering van culturele en taalkundige diversiteit en pluralisme van de media - kunnen maatregelen rechtvaardigen die vereisen dat een dienst in een specifieke frequentieband wordt geleverd.

Breid het instrumentarium van de regelgevers uit

De leden van het EP hebben er bij hun herziening van het kader voor elektronische communicatie op aangedrongen dat alle voorziene, sectorspecifieke regelgeving geleidelijk wordt afgebouwd naarmate de concurrentie op de markten voor elektronische communicatie groeit, en dat uiteindelijk uitsluitend nog de mededingingswetgeving op de markt voor telecommunicatie van toepassing is.

De nationale regelgevende instanties moeten de markten op subnationale basis kunnen definiëren, stelt de herziene kaderrichtlijn voor elektronische communicatienetwerken en -diensten. Een nationale regelgever mag regelgevende verplichtingen dus opheffen in geografische gebieden waar reeds van een effectieve concurrentie op basis van de infrastructuur sprake is, stelt de nieuwe tekst.

Nauwere samenwerking inzake marktregulering

De nieuwe wetgeving vereist dat de nationale regelgevende instanties de Commissie en het nieuwe Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie (BEREC) raadplegen alvorens zij een regulerend besluit nemen. In dergelijke gevallen neemt BEREC een advies bij volstrekte meerderheid van de 27 leden aan.

De regelgever moet "zoveel mogelijk rekening houden" met "ernstige twijfels" die de Commissie en BEREC uiten, dat de voorgestelde maatregel een belemmering voor de interne markt van de EU kan opwerpen. In dat geval moeten BEREC, de Commissie en de nationale regelgever nauw samenwerken om "de meeste geschikte en effectieve maatregel" vast te stellen alvorens de nationale regelgever het instrument aanneemt, stelt de overeengekomen tekst.

Functionele scheiding als "buitengewone maatregel"

Op grond van de nieuwe regels kan een nationale regelgever van een gevestigde geïntegreerde exploitant eisen dat hij de infrastructuur van zijn netwerk scheidt van de eenheden die door middel van die infrastructuur diensten aanbieden - een regelgevend instrument dat "functionele scheiding" wordt genoemd, maar dat het algemene eigendom van de netwerktoegang en -diensten ongewijzigd laat.

De nationale regelgevers mogen deze "buitengewone maatregel" uitsluitend toepassen in gevallen van "belangrijke en blijvende concurrentieproblemen of markttekortkomingen" op groothandelsmarkten, indien alle andere regulerende instrumenten er niet in geslaagd zijn daadwerkelijke concurrentie tot stand te brengen en indien er weinig kans bestaat op toekomstige concurrentie op basis van de infrastructuur, zo zijn de leden van het EP en de Raad overeengekomen. In dergelijke gevallen levert de afzonderlijke bedrijfseenheid aan alle bedrijven die van het netwerk gebruik maken toegangsproducten en -diensten binnen dezelfde tijdspanne en tegen dezelfde voorwaarden, met inbegrip van prijzen en diensten.

Infrastructuur delen

Een ander regulerend instrument dat de herziene kaderrichtlijn de nationale regelgevers in handen geeft, is de mogelijkheid om van exploitanten te eisen dat ze "netwerkelementen en bijbehorende faciliteiten" delen. Ondernemingen die het recht hebben om faciliteiten op, over of onder openbaar of particulier eigendom te installeren kunnen bijvoorbeeld worden verplicht om het gebruik voor concurrenten open te stellen van bekabeling van gebouwen (ook in gebouwen), masten, antennes, torens, kabelgoten, leidingen, mangaten en straatkasten.

Investeren in netwerken van de volgende generatie

De nationale regelgevers moeten "efficiënte investeringen en innovatie in nieuwe en betere infrastructuur" zoals nieuwe glasvezelnetwerken ("toegangsnetwerken van de volgende generatie") bevorderen, zo stelt de herziene richtlijn. Alle toegangsverplichtingen om deze nieuwe infrastructuur voor concurrenten open te stellen, moeten voldoende rekening hou-

Background

den met het door de investerende ondernemingen genomen risico en moeten, om het investeringsrisico te spreiden, ruimte bieden aan "samenwerkingsafspraken tussen investeerders en partijen die toegang willen hebben", voegt de herziene richtlijn toe.

Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie

Het Parlement en de Raad zijn het eens geworden over de oprichting van een Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie (Body of European Regulators for Electronic Communications - BEREC). Op 6 mei 2009 werd er door het Parlement een compromis aangenomen en op 26 oktober 2009 door de Raad.

In tegenstelling tot de oorspronkelijk door de Commissie voorgestelde Autoriteit voor de Europese markt voor elektronische communicatie (Electronic Communications Market Authority - EECMA), krijgt BEREC de slanke structuur van een Raad van Regelgevers bestaande uit de hoofden van de 27 nationale regelgevende instanties en een waarnemer zonder stemrecht die de Europese Commissie vertegenwoordigt.

Als onafhankelijk deskundig adviesorgaan komt BEREC met adviezen en aanbevelingen om de Commissie bij te staan en om, op verzoek van het Europees Parlement en de Raad, het regelgevingskader voor elektronische communicatie doeltreffend en consequent toe te passen. BEREC neemt zijn adviezen - bijv. over grensoverschrijdende geschillen - met twee derde meerderheid aan. Het orgaan draagt bij aan het waarborgen van een vlak speelveld voor de spelers op de markt, eerlijke concurrentie en diensten van hoge kwaliteit in de hele EU door ervoor te zorgen dat de nationale regelgevers soortgelijke instrumenten hanteren wanneer ze zich voor soortgelijke marktsituaties gesteld zien.

Een klein kantoor verleent professionele en administratieve ondersteuning aan BEREC. Het kantoor van BEREC wordt gefinancierd met subsidies uit de begroting van de Gemeenschap en vrijwillige financiële bijdragen van de lidstaten of hun nationale regelgevende instanties, stelt de tekst.

ENISA behoudt de netwerk- en informatiebeveiligingstaken

BEREC neemt geen taken over met betrekking tot netwerk- en informatiebeveiliging, zo zijn de leden van het EP en de Raad overeengekomen. De Commissie had in eerste instantie een fusie voorgesteld van het bestaande Europees Agentschap voor informatie- en netwerkbeveiliging (European Network and Information Security Agency - ENISA) met het nieuwe orgaan.